

บทที่ 3

ผลการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

บทที่ 3

ผลการปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม

3.1 ผลการปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม

โครงการก่อสร้างท่าอากาศยานไปยังโรงไฟฟ้าบ้านโพ และโรงไฟฟ้าบ้านเลน ของบริษัท กัลฟ์ พีพี จำกัด และบริษัท กัลฟ์ บีแอล จำกัด ได้ปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่กำหนดไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

3.1.1 สังคมและการมีส่วนร่วมของประชาชน

มาตรการกำหนดให้ดำเนินการติดตามตรวจสอบความคิดเห็นจากประชาชน เกี่ยวกับการดำเนินการระบบท่อส่งก๊าซฯ โดยทำการประเมินการรับรู้ข่าวสาร ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการฯ ผลกระทบที่ได้รับ และการแก้ไข ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อร้องเรียน จากกลุ่มสถานประกอบการ ที่อยู่ในนิคมอุตสาหกรรมบ้านหว้า (ไฮเทค) ผู้นำชุมชน หน่วยงาน สถาบัน/องค์กร และประชาชนในพื้นที่ ในระยะ 600 เมตร จากแนวกึ่งกลางท่อส่งก๊าซฯ จำนวน 1 ครั้ง ในปีแรกของระยะดำเนินการ หลังจากนั้น ให้ดำเนินการ ทุก 5 ปี ตลอดระยะเวลาดำเนินการ

ในช่วงปีแรกของระยะดำเนินการ (ปี 2561) โครงการก่อสร้างท่าอากาศยานไปยังโรงไฟฟ้าบ้านโพ และโรงไฟฟ้าบ้านเลน ของบริษัท กัลฟ์ พีพี จำกัด และบริษัท กัลฟ์ บีแอล จำกัด ได้ทำการลงพื้นที่สำรวจความคิดเห็นจากสถานประกอบการที่อยู่ในนิคมอุตสาหกรรมบ้านหว้า (ไฮเทค) ผู้นำชุมชน หน่วยงาน สถาบัน/องค์กร และประชาชน ในระยะ 600 เมตร จากแนวกึ่งกลางท่อส่งก๊าซฯ ทั้งสองข้าง ประกอบด้วย 3 ตำบล ได้แก่ ตำบลบ้านเลน ตำบลบ้านหว้า และตำบลบ้านโพ เรียบร้อยแล้ว จำนวน 1 ครั้ง เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2561 และครั้งล่าสุดดำเนินการในวันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2565 เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ทั้งนี้โครงการฯ ได้จัดทำแนวทางปฏิบัติในการบันทึกปัญหาข้อร้องเรียนต่างๆ ที่เกิดขึ้น ของกลุ่มสถานประกอบการ ที่อยู่ในนิคมอุตสาหกรรมบ้านหว้า (ไฮเทค) ผู้นำชุมชน หน่วยงาน สถาบัน/ องค์กร และประชาชนในระยะ 600 เมตร จากแนวกึ่งกลางท่อส่งก๊าซธรรมชาติ รวมทั้งกำหนดช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนจากชุมชนผ่านทางศูนย์รับเรื่องร้องเรียนของโครงการฯ รวมถึงจัดให้มีการจดบันทึก จำนวนเรื่องร้องเรียน

ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ แนวทางการแก้ไข และผลการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ระยะก่อสร้างและเปิดดำเนินการโครงการจนถึงปัจจุบัน โดยระหว่างเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม พ.ศ. 2568 พบว่า ไม่มีข้อร้องเรียนเกิดขึ้น รายละเอียดดังแสดงในภาคผนวก ข-5

3.1.2 อาชีวอนามัยและความปลอดภัย

การรั่วไหลของก๊าซ และเหตุฉุกเฉินที่เกิดขึ้น

มาตรการกำหนดให้บันทึกการรั่วไหลของก๊าซ เหตุฉุกเฉินที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งระบุสาเหตุ วิธีการแก้ไขผลกระทบที่มีต่อผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ และชุมชนใกล้เคียงพื้นที่ดำเนินการระบบขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อทุกครั้งที่เกิดเหตุ และสรุปทุกๆ 6 เดือน ตลอดระยะเวลาดำเนินการ

โครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติไปยังโรงไฟฟ้าบ้านโพ และโรงไฟฟ้าบ้านเลน ของบริษัท กัลฟ์ ปิพี จำกัด และบริษัท กัลฟ์ บีแอล จำกัด จัดให้มีการตรวจสอบและเฝ้าระวังการรั่วไหลของท่อส่งก๊าซธรรมชาติ โดยเจ้าหน้าที่ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ตามแผนการบำรุงรักษาท่อส่งก๊าซธรรมชาติเป็นประจำ โดยระหว่างเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม พ.ศ. 2568 พบว่า ไม่มีการรั่วไหลของก๊าซ หรือเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้น รายละเอียดดังแสดงในภาคผนวก ข-11 อย่างไรก็ตาม หากมีการรั่วไหลของก๊าซ และ/หรือ เหตุฉุกเฉินที่เกิดขึ้น โครงการฯ จะทำการบันทึกการรั่วไหลของก๊าซ เหตุฉุกเฉินที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งระบุสาเหตุ วิธีการแก้ไขผลกระทบที่มีต่อผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ และชุมชนใกล้เคียงพื้นที่ดำเนินการระบบขนส่งก๊าซธรรมชาติตลอดแนวท่อส่งก๊าซธรรมชาติ ตามที่มาตรการกำหนดอย่างเคร่งครัด

3.2 สรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

การปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม ของโครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติไปยังโรงไฟฟ้าบ้านโพ และโรงไฟฟ้าบ้านเลน ของบริษัท กัลฟ์ ปิพี จำกัด และบริษัท กัลฟ์ บีแอล จำกัด ระหว่างเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม พ.ศ. 2568 สามารถสรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการฯ ได้ดังนี้

(1) ด้านสังคมและการมีส่วนร่วมของประชาชน

- โครงการฯ ดำเนินการจัดตั้งศูนย์รับเรื่องร้องเรียน โดยตั้งอยู่ที่สำนักงานของโครงการ พร้อมทั้งได้จัดทำขั้นตอนการรับเรื่องร้องเรียนที่เกิดขึ้น โดยระหว่างเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม พ.ศ. 2568 ไม่พบข้อร้องเรียนจากชุมชน แต่อย่างใด

- โครงการฯ ได้จัดทำคู่มือการระงับเหตุฉุกเฉิน และติดตั้งป้ายแสดงหมายเลขโทรศัพท์บริเวณแนวท่อส่งก๊าซฯ เพื่อให้ประชาชนสามารถแจ้งเหตุกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินเกี่ยวกับระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติ รวมถึงทำการประชาสัมพันธ์ข้อมูลดังกล่าวให้กับหน่วยงานต่างๆ และชุมชนในพื้นที่ใกล้เคียงได้รับทราบ ผ่านเอกสารประชาสัมพันธ์โครงการฯ และการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม เป็นต้น
- โครงการฯ ดำเนินการสนับสนุนกิจกรรมของชุมชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างสัมพันธ์อันดี และตอบสนองชุมชนและสังคม ได้แก่ เข้าร่วมการบริจาคโลหิต เข้าร่วมกิจกรรมมอบทุนการศึกษานักเรียนในพื้นที่โครงการตั้งอยู่และพื้นที่ใกล้เคียง รายละเอียดดังแสดงใน ภาคผนวก ข-6
- โครงการฯ ได้มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับก๊าซธรรมชาติ และความปลอดภัยผ่านแผ่นพับประชาสัมพันธ์โครงการฯ ทีมมวลชนสัมพันธ์ของโครงการฯ และการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและความเชื่อมั่นต่อระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ระยะก่อนก่อสร้างและเปิดดำเนินการโครงการจนถึงปัจจุบัน

(2) ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

- โครงการฯ จัดให้มีการอบรมให้ความรู้ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย แก่พนักงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการใช้ก๊าซธรรมชาติ เช่น ข้อควรปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงาน สถานที่ใช้ก๊าซธรรมชาติ เป็นต้น รวมถึงมีการจัดทำแผนระงับเหตุฉุกเฉิน และทำการฝึกซ้อมแผนฉุกเฉินเป็นประจำทุกปี โดยทางโรงไฟฟ้าบ้านโพทำการซ้อมแผนฉุกเฉิน ก๊าซรั่วไหล และเพลิงไหม้ พร้อมอพยพหนีไฟ ครึ่งล่าสุด เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2568 โรงไฟฟ้าบ้านเลน ทำการซ้อมแผนฉุกเฉิน ก๊าซรั่วไหล เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2568 และซ้อมไฟไหม้และอพยพหนีไฟ เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2568 รายละเอียดดังแสดงในภาคผนวก ข-7
- โครงการฯ ได้มีการประสานงานกับบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ให้เป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบและบำรุงรักษาแนวท่อส่งก๊าซฯ สำรตรวจรอยรั่ว ป้ายเตือนบริเวณแนวท่อส่งก๊าซฯ ทั้งหมด โดยระหว่างเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม พ.ศ. 2568 ยังไม่พบความผิดปกติของแนวท่อส่งก๊าซธรรมชาติ และการชำรุดเสียหายของป้ายเตือนแต่อย่างใด
- โครงการฯ ได้มีการกำหนดนโยบายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และจัดทำคู่มือความปลอดภัยในการปฏิบัติงานในเขตระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติ พร้อมทั้งมีการควบคุมให้มีการปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

- โครงการฯ ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์เรื่องการแจ้งดำเนินกิจกรรมใดๆ ในเขตระยะปลอดภัยของท่อส่งก๊าซธรรมชาติ ให้หน่วยงานเจ้าของพื้นที่วางท่อและหน่วยงานรับผิดชอบดูแลระบบสาธารณูปโภคบริเวณใกล้เคียงแนววางท่อส่งก๊าซธรรมชาติของโครงการฯ รับทราบเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ระหว่างเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม พ.ศ. 2568 ยังไม่มีการแจ้งดำเนินการใดๆ จากเจ้าของพื้นที่แนวท่อขนส่งก๊าซธรรมชาติ
- โครงการฯ จัดให้มีระบบการขออนุญาตทำงาน (Work Permit) เพื่อควบคุมการเข้าทำงานภายในพื้นที่เขตระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติตามที่มาตรการกำหนดเรียบร้อยแล้ว
- โครงการฯ จัดให้มีการฝึกซ้อมแผนฉุกเฉินเป็นประจำทุกปี โดยทางโรงไฟฟ้าบ้านโพ ทำการซ้อมแผนฉุกเฉิน ก๊าซรั่วไหล และเพลิงไหม้ พร้อมอพยพหนีไฟ ครึ่งล่าสุด เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2568 โรงไฟฟ้าบ้านเลน ทำการซ้อมแผนฉุกเฉิน ก๊าซรั่วไหล เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2568 และซ้อมไฟไหม้และอพยพหนีไฟ เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2568 รายละเอียดดังแสดงในภาคผนวก ข-7
- โครงการฯ จัดให้มีการทบทวน ปรับปรุง และประเมินประสิทธิภาพของแผนระงับเหตุฉุกเฉินเป็นประจำหลังจากฝึกซ้อมแผนฉุกเฉิน เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในทางปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- โครงการฯ ได้ระบุเลขหมายโทรศัพท์ของหน่วยงานที่ต้องประสาน ในกรณีเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน ได้แก่ สถานีตำรวจ หน่วยบรรเทาสาธารณภัย โรงพยาบาลนิคมอุตสาหกรรมบ้านหว้า (ไฮเทค) เป็นต้น ไว้ในคู่มือฉุกเฉินเรียบร้อยแล้ว
- โครงการฯ ทำการติดตั้งเครื่องดับเพลิงแบบผงเคมีแห้งที่บริเวณสถานีควบคุมความดัน และวัดปริมาณก๊าซธรรมชาติ (MRS) ของโรงไฟฟ้าบ้านโพ และโรงไฟฟ้าบ้านเลน พร้อมทั้งทำการตรวจสอบให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานเป็นประจำ
- โครงการฯ ได้จัดให้มีเจ้าหน้าที่ประจำ ที่ผ่านการฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานสถานที่ใช้ก๊าซธรรมชาติ อีกทั้ง ได้จัดทำประกันภัยไว้กับบริษัทผู้รับประกันภัย เพื่อคุ้มครองความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นต่อชีวิตและทรัพย์สิน ที่ได้รับความเสียหายจากการดำเนินการของโครงการฯ รายละเอียดดังแสดงใน ภาคผนวก ข-8
- โครงการฯ ได้จัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำบริเวณสถานีควบคุมความดัน และวัดปริมาณก๊าซธรรมชาติ (MRS) ของโรงไฟฟ้าบ้านโพ และโรงไฟฟ้าบ้านเลน ตลอด 24 ชั่วโมง

- โครงการฯ ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ในการประชุมคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อให้หน่วยงาน สถานประกอบการ และประชาชนบริเวณใกล้เคียงแนวท่อส่งก๊าซธรรมชาติได้รับทราบข้อปฏิบัติในการทำกิจกรรมใกล้แนวท่อส่งก๊าซฯ รวมทั้งขอความร่วมมือให้ช่วยสอดส่องดูแลระบบท่อขนส่งก๊าซฯ นอกจากนี้ได้ทำการติดป้ายแสดงตำแหน่งแนวท่อก๊าซฯ พร้อมทั้งระบุหมายเลขโทรศัพท์ไว้ตลอดแนวท่อเพื่อบ่งชี้ให้ประชาชนในพื้นที่ทราบถึงแนวท่อส่งก๊าซฯ และแนวทางการแจ้งเหตุ อีกทั้ง จัดให้มีเจ้าหน้าที่ประสานงานตลอดระยะเวลา

- ปัจจุบัน บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบหลักในการตรวจสอบและบำรุงรักษาท่อส่งก๊าซธรรมชาติ ซึ่งบริษัทฯ มีการควบคุมให้มีการตรวจสอบสภาพของเครื่องมืออุปกรณ์ ก่อนนำมาใช้ปฏิบัติงานตามข้อกำหนด ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) อย่างสม่ำเสมอ ส่วนผู้ปฏิบัติงานของโครงการฯ จะทำหน้าที่ในการตรวจสอบสภาพโดยทั่วไปของระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติเท่านั้น อย่างไรก็ตามโครงการฯ ได้จัดให้มีอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลอย่างเหมาะสมและกำหนดให้มีการตรวจสอบสภาพของอุปกรณ์ดังกล่าว ก่อนนำมาใช้ปฏิบัติงานเป็นประจำ